

Cydonia oblonga

Miller

Quince tree, apple

quince

سفرجل

هیوا (در آذربایجان)

از تیره گل سرخیان

(Rosaceae)

به صورت خودروی در

مناطق مختلف

استانهای گرگان،

مازندران، گیلان،

آذربایجان، کرمانشاه و

لرستان می روید. در

اغلب مناطق کشور

نیز در باغها کاشته

می شود.

درختی است به

ارتفاع 8 متر، به ندرت

درختچه ای، برگهای

تخم مرغی نوکدار به

طول 10-12 سانتی

متر، دمیرگها با

کرکهای پتویی، میوه

ها کروی یا گلابی

شکل کم و بیش با

کرک پتویی. گلهای

نسبتا بزرگ منفرد،

معطر و صورتی رنگ

هستند.

گلیکوزیدهای

سیانوژنیک شامل

آمیگدالین، موسیلاژها

و روغن ثابت.

مهمترین ترکیبات

موجود در این گیاه،

موسیلاژ برخی تانن

ها و ویتامین ث

هستند.

میوه و دانه

از دانه های گیاه به

دلیل محتوی بودن

موسیلاژ برای درمان

سرفه استفاده می

شود.

سرد در درجه اول و

خشک در درجه دوم

میوه گیاه مدر، پاک

کننده معده، سودمند

در درمان تپش قلب،

نام علمی

نام انگلیسی

نام عربی

نام های دیگر

تیره گیاه

مکان رویش

گیاه شناسی

ترکیبات شیمیایی

بخش موثر اندام گیاه

اثرات فارماکولوژیک در طب مدرن

درجه سردی و گرمی

خواص درمانی

استفراغ و اسهال است. بذر آن نیز در آماس پستانها، چشم و التهاب معده بسیار سودمند است. عصاره به در درمان تنگی نفس و آسم مفید بوده شربت آن اشتها آور، مقوی معده، بهیود کننده هضم است. استعمال موضعی عصاره مزبور، سودمند در تسکین سوزش ادرار می باشد.

از این گیاه دارویی به صورت پودر، لوسیون، جوشانده و عصاره استفاده می شود. برای تهیه عصاره یا جوشانده، می بایست یک قاشق چایخوری از دانه های کامل را به یک فنجان آب افزود. از دانه های آسیاب شده گیاه نیز نوعی ضماد چسبناک تهیه می شود.

تاکنون هیچگونه عارضه جانبی مضر و خطرناک ناشی از مصرف به جای مقادیر درمانی گیاه مزبور گزارش نشده است البته چون موسیلاژ تهیه شده از دانه های کامل و همچنین خود دانه ها حاوی گلیکوزیدهای سیانوزنیک واجد سمیت اندک هستند، لازم است مصرف خوراکی آنها با احتیاط صورت گیرد.

1. الأبنیه عن الحقایق الادویه، ابومنصور موفق هروی، انتشارات دانشگاه تهران، 1371، ص 2. هدایه المتعلمین فی الطب، ابوبکر

طرز استفاده

عوارض جانبی و موارد احتیاط

منابع

اخوینی بخارائی، به
کوشش جلال
متیذی، انتشارات
دانشگاه فردوسی
مشهد، 1371

3. قانون فی الطب،
ابن سینا، ترجمه
عبدالرحمن شرفکندی
تهران: انتشارات
سروش (صدا و
سیما)، چاپ
نهم، 1389، ج2، ص
4. گیاهان دارویی،
ژان ولاگ –
ژیری استودولا
مترجم: ساعد زمان
– انتشارات
ققنوس، چاپ
پنجم، 1382، ص
5. معارف گیاهی،
کاربرد گیاهان در
پیشگیری و درمان
بیماریها، حسین میر
حیدر، تهران: دفتر
نشر فرهنگ اسلامی،
چاپ پنجم، 1385،
ج6، صص.

6. شناخت گیاهان
دارویی و معطر ایران،
ولی الله مظفریان،
انتشارات فرهنگ
معاصر، چاپ اول،
1391، ص 960.

7. کتاب مرجع گیاهان
دارویی (جلد اول)،
احمد امامی، شیرین
فصیحی، ایرج مهرگان،
انتشارات اندیشه آور،
چاپ اول، صص 439-
440.